

ПРИМЕЖОВИЙ ШАР У МІШАНИХ ЗАДАЧАХ ДЛЯ ВИРОДЖЕНИХ ГІПЕРБОЛІЧНИХ СИСТЕМ КВАЗІЛІНІЙНИХ РІВНЯНЬ ПЕРШОГО ПОРЯДКУ

Оксана Флюд

Львівський національний університет імені Івана Франка, oflyud@yahoo.com

В області: $\Pi(T) = \{(x, t) : 0 < x < l, 0 < t < T < \infty\}$, розглянуто гіперболічну систему із $(m + n)$ рівнянь:

$$\begin{aligned} \frac{\partial \tilde{u}_i}{\partial t} + \tilde{\lambda}_i(x, t, \tilde{u}, \tilde{v}) \frac{\partial \tilde{u}_i}{\partial x} &= \tilde{f}_i(x, t, \tilde{u}(x, t), \tilde{v}(x, t)), \quad i \in I = \{1, 2, \dots, m\}, \\ \tilde{\mu}_j(x, t; \tilde{u}, \tilde{v}) \frac{\partial \tilde{v}_j}{\partial t} + \frac{\partial \tilde{v}_j}{\partial x} &= \tilde{g}_j(x, t, \tilde{u}(x, t), \tilde{v}(x, t)), \quad j \in J = \{1, 2, \dots, n\}, \end{aligned} \quad (1)$$

$$\tilde{u}(x, t) = (\tilde{u}_1(x, t), \tilde{u}_2(x, t), \dots, \tilde{u}_m(x, t)), \quad \tilde{v}(x, t) = (\tilde{v}_1(x, t), \tilde{v}_2(x, t), \dots, \tilde{v}_n(x, t)),$$

з відповідними умовами:

$$\tilde{u}_i(x, 0) = \tilde{\alpha}_i(x), \quad 0 \leq x \leq l, \quad i \in I, \quad \tilde{v}_j(x, 0) = \tilde{p}_j(x), \quad 0 \leq x \leq l, \quad j \in J,$$

$$\tilde{v}_j(0, t) = \tilde{\beta}_j(t, \tilde{u}(0, t)), \quad 0 \leq t \leq T, \quad j \in J,$$

$$\tilde{u}_i(0, t) = \tilde{\gamma}_i^0(t, \tilde{u}(0, t), \tilde{v}(0, t)), \quad i \in I_+ = \{i \mid \text{sign}(\tilde{\lambda}_i(0, 0, 0, 0)) = 1\},$$

$$\tilde{u}_i(l, t) = \tilde{\gamma}_i^l(t, \tilde{u}(l, t), \tilde{v}(l, t)), \quad i \in I_- = \{i \mid \text{sign}(\tilde{\lambda}_i(0, 0, 0, 0)) = -1\}. \quad (2)$$

Поряд із задачею (1)-(2) розглянуто систему

$$\frac{\partial u_i}{\partial t} + \lambda_i(x, t, u, v) \frac{\partial u_i}{\partial x} = f_i(x, t, u(x, t), v(x, t)), \quad i \in I,$$

$$\frac{\partial v_j}{\partial x} = g_j(x, t, u(x, t), v(x, t)), \quad j \in J, \quad (3)$$

$$u(x, t) = (u_1(x, t), u_2(x, t), \dots, u_m(x, t)), \quad v(x, t) = (v_1(x, t), v_2(x, t), \dots, v_n(x, t)),$$

з початковими і крайовими умовами:

$$u_i(x, 0) = \alpha_i(x), \quad 0 \leq x \leq l, \quad i \in I, \quad v_j(0, t) = \beta_j(t, u(0, t)), \quad 0 \leq t \leq T, \quad j \in J,$$

**Конференція молодих учених «Підстригачівські читання – 2015»,
26–28 травня 2015 р., Львів**

$$u_i(0,t) = \gamma_i^0(t, u(0,t), v(0,t)), \quad i \in I_+, \quad u_i(l,t) = \gamma_i^l(t, u(l,t), v(l,t)), \quad i \in I_-. \quad (4)$$

За допомогою підходів запропонованих в [1, 2] наведено достатні умови, за яких сформульовані задачі мають, зокрема, єдиний узагальнений (ліпшицевий) розв'язок.

Через ефект примежового шару вивчено зв'язок між розв'язками крайової задачі для гіперболічної системи квазілінійних рівнянь першого порядку з однією просторовою змінною, записаної в інваріантах Рімана (1)-(2) та розв'язками відповідної задачі (3)-(4), для виродженої системи, тобто системи у якій відсутні похідні за часом [2, 3].

1. *Мауленов О., Мышкис А. Д.* О смешанной задаче для полулинейной гиперболической системы на отрезке с малым параметром при производных по времени (часть III) // Извест. АН КазССР. – сер. физ.-мат. – 1985. – № 1. – С. 65–68.
2. *Кирилич В. М., Филимонов А. М.* Обобщенная непрерывная разрешимость задачи с неизвестными границами для сингулярных гиперболических систем квазилинейных уравнений // Матем. студії. – 2008. – Т. 30, № 1. – С. 42–60.
3. *Латин Д. С.* Математические модели одномерных сред с конечными и бесконечными скоростями распространения возмущений: автореф. дис. на соиск. уч. степени канд. физ.-мат. наук: 05.13.18 "Математические моделирование, численные методы и комплексы программ". – Москва, 2002. – 18 с.

**BOUNDARY LAYER IN MIXED PROBLEMS FOR DEGENERATE
QUASILINEAR HYPERBOLIC SYSTEMS OF EQUATIONS OF THE
FIRST ORDER**

We study the relationship between the solutions of the boundary value problem for quasilinear hyperbolic system of the first order equations with one spatial variable (1)-(2) and corresponding solutions of problems for degenerate systems (3)-(4).